

AT HOME IN  
EUROPE



# OSALLISTUMISEN EDISTÄMINEN



OPEN SOCIETY  
FOUNDATIONS



“Många människor går fortfarande efter utseende. Många har fortfarande inte accepterat att tyskarna kan ha olika ursprung. Jag skulle vilja ses som en medlem av detta samhälle, som någon som bor här och gör en insats och som skulle vilja ha samma rättigheter och skyldigheter.”

Man, 30-39, Berlin, enkät

# KUTSUMUS

Open Society Foundationsin (Avoimen yhteiskunnan säätiön) "Kotona Euroopassa" -hanke pyrkii parantamaan herkkien yhteisöjen asemaa muuttuvassa Euroopassa.

Hanke käsittää tutkimus- ja asianajotoimintaa, jolla tutkitaan Länsi-Euroopan muslimien ja muiden marginaaliryhmien osallistumista poliittiseen, kulttuuri- ja talouselämään. Se tukee ensisijaisesti syrjintää lievittäviä paikallisyhteisö- ja kaupunkitasolla tapahtuvia käytäntöjä ja pyrkii varmistamaan tasapuolisen kohtelun kaikille. Hanke pyrkii tunnistamaan tekijät, jotka estävät täysin tasa-arvoisen kohtelun, ymmärtämään paremmin marginalisointiin johtavia tekijöitä, edistämään tehokkaita integrointimenetelmiä sekä puolustamaan kohderyhmää parantaakseen sen osallistumista yhteiskuntaan ja sen mahdollisuuksia. Hankkeeseen otetaan mukaan asukkaat, yhteiskunta ja päätöksentekijät.

# Muslims in EU Cities (Muslimit Euroopan Unionin kaupungeissa)

Vuodesta 2007 asti hanke on pyrkinyt parantamaan Euroopan eri muslimiyhteisöjen sosiaalista hyväksyntää tutkimalla paikallishallintojen politiikkaa ja menettelytapoja 11 Euroopan Unionin kaupungissa määrittääkseen, kuinka tehokkaasti ne ovat toimineet merkityksellisen integroinnin saavuttamisessa.

Muslimit Euroopan Unionin kaupungeissa -hankkeessa mukana olleet 11 kaupunkia ovat Antwerpen (Belgia), Kööpenhamina (Tanska), Marseille ja Pariisi (Ranska), Berliini ja Hampuri (Saksa), Amsterdam ja Rotterdam (Alankomaat), Tukholma (Ruotsi), ja Leicester ja Waltham Forest –Lontoo (Yhdistynyt Kuningaskunta).

Raportit perustuvat tärkeimpien osakkaiden syvällisiin haastatteluihin, neuvoa antaviin pyöreän pöydän

keskusteluihin, kohderyhmiin ja kunkin kaupungin muslimi- ja ei-muslimiväestön keskuuteen jaettuihin kyselylomakkeisiin. Ne käsittelevät ihmisten osallistumista, identiteettiä ja kansalaisuutta, median roolia ja vaikutusta, koulutusta, työllisyyttä, asuntoja, terveydenhoitoa ja rikosoikeuden järjestelmiä, ja niissä annetaan suosituksia heidän elinolosuhteittensa parantamiseksi. Kunkin kaupunkiraportin julkaisemisesta seuraa asianajopalveluita, jotka painostavat ajamaan läpi raportin suosituksia paikallisella, kansallisella ja Euroopan tasolla.

Yksittäiset kaupunkiraportit sekä yleiskatsaus ja suositukset parhaista menettelytavoista löytyvät netistä osoitteesta:  
[www.opensocietyfoundations.org/projects/home-europe](http://www.opensocietyfoundations.org/projects/home-europe)

## Unveiling the Truth (Totuus paljastuu)

Huomattavan paljon väittelyitä ja kiistaa aiheutuu uskonvakaumuksen julkisesta näyttämisestä suhteessa Eurooppalaisen identiteettiin. Päähuivien käyttäminen julkisilla paikoilla on jo monissa Euroopan maissa ja kaupungeissa kiellettyä. Se vaikuttaa monien musliminaisten ja -tyttöjen opiskelu- ja työmahdollisuuksiin. Ranskassa pitkän julkisen väittelyn jälkeen kiellettiin kasvat kokonaan peittävän hunnun käyttö 11. huhtikuuta 2011. Muut Euroopan maat ovat määränneet samanlaisia kieltoja tai harkitsevat niitä.

Kaksi "Kotona Euroopassa" -raporttia koskee uskonnollisen vaatetuksen rajoituksia julkisilla paikoilla

Euroopassa, ja rajoitukset kohdistuvat nimenomaan koko kasvat peittävään huntuun. Raporteissa huntuja käyttävien naisten kokemuksia ja näkökantoja verrataan median ja poliitikkojen levittämiin yleisiin myytteihin ja väärinkäsityksiin.

Unveiling the Truth: "Why 32 Muslim Women Wear the Full-face Veil in France" (Totuus paljastuu: Miksi 32 musliminaista käyttää koko kasvat peittävää huntua Ranskassa), julkaistiin huhtikuussa 2011. Se löytyy osoitteesta: [www.opensocietyfoundations.org/publications/unveiling-truth-why-32-muslim-women-wear-full-face-veil-france](http://www.opensocietyfoundations.org/publications/unveiling-truth-why-32-muslim-women-wear-full-face-veil-france)

# Haasteet

Euroopan integraatio- ja maahanmuuttopolitiikkaa ja niitä käsitteleviä väittelyitä varjostaa ahdistuksen ilmapiiri, jota pahentavat maahanmuutosta johtuva väestönmuutos, kokemukset etnisten, kansallisten ja kulttuurillisten identiteettien murtumisesta ja se kuinka erilaisuus ja uskonto näkyvät katukuvassa.

Poliittisissa ja sosiaalisissa järjestelmissä on yhä useammin populistisia iskuja, jotka lisäävät vähemmistöryhmien syrjintää ja ennakkoluuloja niitä kohtaan. Vähemmistöjen puolustamista koskevissa vastauksissa on otettava huomioon myös enemmistöryhmien tarpeet ja huolenaiheet avoimessa Euroopassa. Tässä monitahoisessa tilassa näemme yhden Euroopan suurimmista haasteista: kuinka taata tasa-arvoiset oikeudet ja sosiaalinen koheesio poliittisesti jännittyneessä ilmapiirissä, maailmanlaajuisessa lamassa ja nopeasti muuttuvassa monimuotoisuudessa.

Kotona Euroopassa -hankkeen tavoitteena on löytää Euroopan kaupunkiyhteisöjen asukkaita yhdistäviä tekijöitä, heidän yhteisiä huoliaan ja mahdollisuuksiaan huolimatta heidän etnisestä tai uskonnollisesta taustastaan.

Tärkeimpänä päämääränä on hyvien, sosiaalisuutta lisäävien käytäntömallien edistäminen, ja se kohdistuu poliittisiin päättäjiin, yhteiskuntaan ja yhteisöihin Euroopan kaupungeissa ja niiden ulkopuolella. Tähän liittyy kiinteästi erilaisuuksien ymmärtäminen ja haasteiden voittaminen.



“Ihmistä on arvostettava sen mukaan, kuka hän on ja mitä hän tekee. Sillä ei ole merkitystä, käykö hän kirkossa vai moskeijassa. Se on hänen oma asiansa.”

Mies, 20, **Amsterdam**, kohderyhmä

# TUTKIMUS

Laadukkaan ja poikkitieteellisen tutkimuksen ansiosta Kotona Euroopassa dokumentoi alueen asukkaiden päivittäisiä kokemuksia ja sitä kuinka he ovat vuorovaikutuksessa kaupunkinsa, paikallishallintonsa ja yhteiskuntansa kanssa. Tutkimuksen suorittavat paikalliset asiantuntijat, joilla on tietoa poliittisista ja sosiaalisista yhteyksistä, ja se käsittää kohderyhmiä, syvällisiä haastatteluja, katsauksia ja suljettuja pyöreän pöydän keskusteluja.

Yhtenä hankkeen tärkeimmistä kohteista on ollut muslimiyhteisöjen integrointi. Tutkimussarjassa ”Muslims in EU Cities” (Muslimit Euroopan Unionin kaupungeissa) esitetään muslimien ja ei-muslimien näkökantoja sekä poliittisia suosituksia heidän elinolosuhteittensa ja mahdollisuuksiensa parantamiseksi.

Muslimiyhteisöistä tehdyn tutkimuksen yhteydessä on osoittautunut tarve tutkia myös muiden Euroopan vähemmistöryhmien, mukaan lukien uusien, viimeisten kymmenen vuoden aikana tulleiden maahanmuuttajayhteisöjen integroitumista.

Kotona Euroopassa -hankkeen tutkimukset tulevat varmistamaan, että eri väestöryhmien asioita ymmärretään paremmin, kun Eurooppa tarttuu haasteisiin, joita tuovat tullessaan populismi, kilpailu niukoista luonnonvaroista, julkisten palveluiden tehokkuus ja kulttuuri-identiteetin rappeutuminen. Uusissa tutkimuksissa tutkitaan somalialaisten kokemuksia eri Euroopan maissa ja sosiaalisesti

# Somalialaiset Euroopan kaupungeissa

Somalialaista alkuperää olevia ihmisiä on asunut Euroopassa monien sukupolvien ajan, mutta viimeisen 15 vuoden aikana heidän määränsä on lisääntynyt nopeasti. “Muslims in EU Cities” (Muslimit Euroopan Unionin kaupungeissa) -tutkimuksen aikana käydyissä keskusteluissa kaupungin virkamiesten, päätöksentekijöiden ja yhteiskunnan järjestöjen kanssa ilmeni, että tiedot somalialaisten käsityksistä, kokemuksista ja huolista olivat niin puutteellisia, että se muodosti merkittävän tietoaukon politiikan suunnittelussa.

“Somalialaiset Euroopan Unionin kaupungeissa” -hanke tuottaa raportteja somalialaisten elinolosuhteista Euroopan kaupungeissa. Hankkeessa tutkitaan myös kuinka kunnan viranomaiset kohtaavat kasvavia sosiaalisia, poliittisia ja taloudellisia jännitteitä, ja kuinka he ottavat somalialaisten tarpeet huomioon päätöksenteossa.

Raporteissa, joiden julkaisu aloitetaan vuonna 2013, esitetään hyviä menettelytapoja ja annetaan tarvittavia muutokseen rohkaisevia suosituksia poliitikoille kaupungin, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Tutkimuksessa on mukana seitsemän Euroopan kaupunkia: Amsterdam, Kööpenhamina, Helsinki, Leicester, Lontoo, Malmö ja Oslo. Kaikkien seitsemän kaupungin somaliväestö on viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittynyt ja laajentunut huomattavasti. Keskusteluissa päätöksentekijöiden ja julkisvaltuutettujen tarjoajien kanssa ilmeni olevan tarvetta ymmärtää näitä uusia maahanmuuttajayhtisöjä paremmin.

“Kyllä, olen uusi muihin verrattuna. Mutta minusta tuntuu, että olen asunut Leicesterissä ikuisesti. Olen mielestäni eurooppalainen, somalialainen ja muslimi. Leicesterissä ihmistä kunnioitetaan, oli hän sitten musta tai valkoinen, aasialainen, muslimi tai kristitty tai sikhiläinen.”

Nainen, **Leicester**, haastattelu



# Marginalisoidun enemmistöväestön ja -yhteisöjen ottaminen mukaan

Yhä kasvava osa Euroopan asukkaista kokee taloudellista, sosiaalista ja poliittista syrjintää. Euroopan taluskriisin vuoksi sosiaalitaloudellinen syrjintä lisääntyy huolimatta Euroopan unionin pyrkimyksistä kamppailla köyhyyttä ja sosiaalista marginalisointia vastaan. Syrjintä ei ole ainoastaan vähemmistöryhmien ongelma; myös ne, jotka katsovat kuuluvansa "etniseen" tai "uskonnolliseen" enemmistöväestöön, voivat kokea poliittista, taloudellista ja sosiaalista syrjintää. Kun julkisten varojen käyttöä on vähennetty huomattavasti, suurten kaupunkien väestöjakauma muuttuu edelleen ja ihmisten luottamus julkishallintoon heikkenee. Valkoisen enemmistöväestön vaikutusmahdollisuuksien heikkenemisestä on tulossa asia, joka kaipaava enemmän ymmärtämystä ja huomiota

"Marginalisoidun enemmistöväestön ja -yhteisöjen ottaminen mukaan" -hanke perustuu "Muslimit EU:n kaupungeissa" -tutkimukseen, joka paljasti sekä muslimi vastaajien että muiden vastaajien yhteisiä kysymyksiä ja huolenaiheita. "Muslimit EU:n kaupungeissa" korosti tärkeyttä ottaa huomioon marginalisoitujen enemmistöryhmien ja yhteisöjen ääni ja kokemukset tutkittaessa sosiaalista

koheesiota ja osallistumista. "Marginalisoidun enemmistöväestön ja -yhteisöjen ottaminen mukaan" -hanke selvittää köyhien valkoisten yhteisöjen tarpeita kuudessa Euroopan unionin kaupungissa, ja tutkii paikallistason lähestymistapoja ottaa heidän toiveensa ja tarpeensa huomioon. Tämä yleiseurooppalainen vertaileva hanke tuottaa yksittäisiä kaupunkiraportteja, jotka julkaistaan vuonna 2014. Raportit selvittävät, mitkä asiat ovat todella tärkeitä näille yhteisöille. Niiden avulla päättäjät pystyvät kuulemaan suoraan näiden yhteisöjen ääntä ja näkemyksiä, ja ne tarjoavat esimerkkejä hyvistä toimintatavoista luoda koheesiota ja suosituksia niin kaupungin kuin kansallisella ja kansainvälisellä politiikan tasolla, jotta rohkaistaan tekemään tarvittavia muutoksia.

Tutkimus keskittyy kuuteen Euroopan unionin kaupunkiin: Aarhusiin, Amsterdamiin, Berliiniin, Lyoniin, Manchesteriin ja Tukholmaan. Avoimen yhteiskunnan säätiöt tarjoavat tarvittaessa erilaista toimintaa ja asianajopalveluita, jotka on suunniteltu tutkimaan lähemmin löydöksiä ja ilmoittamaan niistä tarvittaessa yhteisöille, yhteiskunnan organisaatioille ja kaikille julkishallinnon portaille.

**"Eivät kaikki ole mukana yhteiskunnassa. Toimiva yhteiskunta tarvitsee kaikkia kynnelle kykeneviä mukaan."**

Mies, Tukholma, kohderyhmä

# ASIANAJOPALVELUT

Kotona Euroopassa -hanke tarjoaa asianajopalveluita, jotka perustuvat tutkimuksen tuloksiin ja suosituksiin. Näillä palveluilla pyritään muokkaamaan oikeusjärjestystä ja sen toimintaa siten, että vähemmistö- ja marginaaliyhteisöjä ymmärretään paremmin ja että ne pystyvät osallistumaan yhteiskunnan toimintaan paremmin. Niillä pyritään myös auttamaan yhteiskuntia ja hallituksia perustamaan työryhmiä, jotka pystyvät vastamaan uskonnollista ja etnistä monimuotoisuutta koskeviin negatiivisiin keskusteluihin.

Hanke toimii yhdessä paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa. Se vahvistaa ruohonjuurialoitteita ja -verkostoja pienimuotoisen rahoituksen avulla, auttaa virkamiesten ja yhteiskunnan ryhmien työtä ja tukee ulkoisia tutkimuksia, jotka koskevat vähemmistöyhteisöjen poissulkemista ja syrjintää.

CHANTIER INTERDIT AU PUBLIC

PROPRIÉTÉ	
PROJET DE TRAVAUX	
DATE	
MAÎTRE	
COMPÉTENCE DU TRAVAIL	
SPÉCIFICITÉ DE LA MARCHÉ	
HAUTEUR AU SOL	
NATURE DES TRAVAUX	



## **AT HOME IN EUROPE**

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

Open Society Foundation  
Millbank Tower  
21-24 Millbank  
London  
SW1P 4QP  
United Kingdom

Open Society Institute—Budapest  
Oktober 6. u.12  
H-1051 Budapest, Hungary

### **SÄHKÖPOSTI**

athomeineurope@opensocietyfoundations.org

### **INTERNET**

[www.opensocietyfoundations.org/projects/home-europe](http://www.opensocietyfoundations.org/projects/home-europe)

### **TWITTER**

@HomeInEurope

### **SUUNNITTELU**

Dennis Ahlgrim/Ahlgrim Design Group

### **VALOKUVAT**

*Etukansi*

PARISI. © William Daniels/Panos Pictures Open Society Foundationsin puolesta  
*Etukannen taitelehti ja takakansi*

BERLIN. © Malte Jäger/Panos Pictures Open Society Foundationsin puolesta  
*Takakannen sisälehti*

MARSEILLE. © William Daniels/Panos Pictures Open Society Foundationsin puolesta

*Etukannen taitelehti ja takakansi*

Kuvia Avoimesta Yhteiskunnasta (Open Society)

Valokuvauskoppi Kööpenhaminan Eid-festivaalilla. Valokuvat Sarah Coghill  
Open Society Foundationsin puolesta

© 2012 Open Society Foundations

# AT HOME IN EUROPE



OPEN SOCIETY  
FOUNDATIONS